

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2010-04-12
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 19984-10
 Enhet 12

SÖKANDE

Taxi Kurir i Stockholm Aktiebolag, 556260-6060
 Box 42201
 126 71 Stockholm

Ombud: Advokat Gabriel Albemark och advokat Emma Berglund
 Hamilton Advokatbyrå Stockholm KB
 Box 715
 101 33 Stockholm

MOTPART

AB Storstockholms Lokaltrafik, 556013-0683
 105 73 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Länsrättens interimistiska beslut den 8 januari 2010 att Upphandlingen tills vidare inte får avslutas upphör därmed att gälla.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN	
2010-04-13	
Avd	
Dnr	
Doss	Altbl

Dok.Id 2731

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND

AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) har genomfört en kompletteringsupphandling av telefonmottagning och bokning av beställningar av färdtjänst-sjuk- och landstingsanställdas tjänsteresor samt resegarantifunktion, dnr SL-2009-109731 ("Upphandlingen"). Upphandlingen har genomförts som ett öppet förfarande enligt LOU. I tilldelningsbeslut avsänt den 30 december 2009 beslöt SL att anta annat anbud än anbudet från Taxi Kurir i Stockholm Aktiebolag ("Bolaget").

Länsrätten (förvaltningsrätten from den 15 februari 2010) har den 8 januari 2010 interimistiskt förordnat att SL inte får avsluta Upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand att Förvaltningsrätten ska besluta att Upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts innebärandes att SL ska bortse från utvärderingskriteriet Kundnöjdhet vid utvärderingen med följd att bolagets anbud i Upphandlingen ska antas. Bolaget yrkar i andra hand att Förvaltningsrätten ska besluta att Upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anger Bolaget i huvudsak följande. Utvärderingsmodellen med utvärderingskriteriet Kundnöjdhet strider mot principerna om proportionalitet, transparens och 1 kap. 9 § LOU. Förfrågningsunderlaget företer stora brister och otydligheter vad gäller såväl utvärderingsmodell som beräkning av avtalad ersättning till vinnande anbudsgivare. Utvärderingskriteriet Kundnöjdhet uppfyller inte kravet på transparens varför det ska bortses ifrån. Transparens är en av de grundläggande principerna för all upphandling enligt LOU. Principen innebär bl.a. att förfrågningsunderlaget ska vara så tydligt utformat att det dels framgår vad den upphandlande myndigheten efterfrågar, dels framgår hur den upphandlande myndigheten avser att företa utvärderingen samt tilldelningen. I Upphandlingen ska det ekono-

miskt mest fördelaktiga anbudet antas. Kriterierna som ska utvärderas är pris och kundnöjdhet. Det är upp till anbudsgivaren att uppskatta vilken kundnöjdhet i procent som anbudsgivaren förväntas uppnå. Om den offererade kundnöjdheten inte uppnås kommer anbudsgivaren att erhålla avdrag på priset. Det går överhuvudtaget inte av förfrågningsunderlaget eller dess bilaga d, Kundnöjdhet, för en anbudsgivare att på förhand vid anbudstillfället beräkna vilken kundnöjdhet som man kan förväntas uppnå — i synnerhet som man inte känner till de frågor som ställs till de resenärer som ingår i undersökningspopulationen. I angivna bilaga anges endast att ca 25 frågor ställs till resenärerna om en specifik resa dagen innan intervjutillfället och att en del av frågorna avser själva beställningen varav en viktig fråga avser bemötandet och en annan det sammanfattande betyget på beställningen. Mot bakgrund av att anbudsgivaren helt saknar information om vilka aspekter som kommer att bedömas i undersökningen är det omöjligt för anbudsgivaren att ange om 84-86 %, 87 %, 88 %, 89 %, 90 % eller 91 % av de tillfrågade kommer att ge betyget 4+5 avseende kundnöjdhet. För att uppfylla kravet på transparens måste det framgå för anbudsgivaren hur utvärderingen ska gå till. Det är av avgörande vikt för en anbudsgivare att veta hur utvärderingen kommer att ske, då det påverkar hur anbudsgivaren väljer att utforma sitt anbud. I förevarande fall har SL använt en metod som omöjliggör för anbudsgivare att lämna det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Utvärderingsmodellen introducerar helt nya principer för såväl utvärdering av anbud som principer för beräkning av avtalad ersättning till vinnande anbud, vilket kan ha medfört att potentiella anbudsgivare har avstått från att lämna anbud, eller att, som i Bolagets fall, det har varit omöjligt att lämna det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet mot bakgrund av den bristfälliga utvärderingsmodellen. Enligt förfrågningsunderlaget ska anbudsgivare lämna anbud på en utlovad kundnöjdhet för ett sammanfattande betyg för beställningen av resan. Vidare anges att "principen för kundundersökningen är att resenärer varje dag under årets samtliga dagar intervjuas om sina upplevelser". Det framgår inte om det innebär att undersökning kommer att göras samtliga årets dagar eller det endast

är "en princip" dvs., som kan avvika ifrån. Enligt det avtal som ingår i underlaget anges att ersättningen enligt punkterna 8.1 — 8.3 utgör fullständig ersättning till leverantören för dess åtagande. Ersättningen påverkas dock av bonus respektive kvalitetsavgifter enligt bilaga a) och effekter av betyg i Anbaro enligt bilaga d). I bilagan d) Kundnöjdhet framgår att varje dag intervjuas tio resenärer om sin upplevelse av beställningen. Det mycket komprimerade intervallet eller spannet i kundnöjdhet som berättigar till prisreduktion vid utvärdering av anbud respektive prisavdrag vid avvikelse i uppmätt kundnöjdhet om endast — såsom Bilagan d) Kundnöjdhet måste förstås — fem procentenheter (från 87 % till 91 %) respektive avvikelse med endast > tre procentenheter vid uppmätt kundnöjdhet innebär att det får oerhört stor effekt på utvärderingen respektive ersättningen vid eventuell avvikelse. Det statistiska urvalet gör att det finns en felmarginal (+/-) på mellan 2,14 procentenheter (vid 84 % kundnöjdhet) till 1,67 procentenheter (vid 91 % kundnöjdhet) beräknat på en population om 1120 resenärer (dvs. 70 resenärer/vecka multiplicerat med 16 veckors undersökningsperiod). Den statistiska felmarginalen (+/-) är därmed ungefär lika stor som intervallet för den undersökta kundnöjdheten. Vid en mindre population till följd av bortfall av intervjuade personer eller att intervjuer inte genomförs samtliga dagar ökar felmarginalen. För vinnande anbudsgivare kan en avvikelse i kundnöjdhet om endast en procentenhet leda till 1,5 kr i prisreduktion i ersättning per beställning. På samma sätt leder en avvikelse om mer än tre procentenheter — alltså endast en avvikelse strax över felmarginalen — till en prisreduktion om hela 7 kr. Dessa synnerligen stora konsekvenser vid avvikelser i förhållande till utlovad kundnöjdhet har gjort att Bolaget på grund av effekterna av den ovan redovisade felmarginalen och svårigheterna att bedöma förväntad kundnöjdhet inte "vågat" lägga sig över den lägsta godtagbara nivån om 84-86 % kundnöjdhet. Vid exempelvis 88 % utlovad kundnöjdhet skulle en faktisk kundnöjdhet vid utvärdering lägre än 85 % medföra att Bolaget skulle bli helt utan ersättning för uppdraget under minst 16 veckor. Detta är en helt oproportionerlig sanktion. I synnerhet som det är den upphandlande myndigheten som genomför

undersökningen, dock genom anlita underentreprenör. Undersökningen är dessutom enbart kopplad till rent subjektiva kriterier, nämligen den av kunden *upplevda* kvaliteten. Därtill kommer det statistiskt oförutsägbara genom den synnerligen höga felmarginalen. Bolaget hade det lägsta offererade priset före korrigering för bedömd kundnöjdhet, vilket Bolaget angav till 84-86 % innebärande att någon reduktion av jämförelsepriset inte skedde. Vinnande anbud hade en bedömd kundnöjdhet om 88 % till följd varav de fått en sänkning av jämförelsepriset med 2 kronor. Värdet för den upphandlande myndigheten och resenärerna av denna något högre kundnöjdhetsprocent är ytterst osäker och torde primärt återspegla vilken riskbenägenhet som de olika anbudsgivarna har. En utvärderingsmodell med denna konstruktion omöjliggör för seriösa anbudsgivare att inkomma med konkurrenskraftiga anbud, då faktorer som anbudsgivaren inte kan påverka styr över en stor del av utvärderingen. Det är Bolagets insikt i kundnöjdhet, marknad och förmåga att leverera kvalitet som gör att Bolaget inser svårigheterna att lämna ett anbud som ger ett rättvisande resultat i Upphandlingen. Bolaget har genom deltagande i andra undersökningar väl kännedom om vilken kundnöjdhet Bolaget har. Denna kännedom är dock inte mycket värd mot bakgrund av förevarande utvärderingsmodell. Bolaget anser att det är just Bolagets förståelse för utvärderingsmodellen som gör att Bolaget inte kan avge ett konkurrenskraftigt anbud. Likaväl som felmarginalen kan slå till en anbudsgivares fördel, kan den slå till en anbudsgivares nackdel. Den sistnämnda effekten kan leda till att en anbudsgivare i princip får arbeta utan ersättning vilket är en oacceptabel konsekvens av utvärderingsmodellen. SL anger att det framgår av bilaga d) Kundnöjdhet till förfrågningsunderlaget att det endast är den sista frågan "*Vilket sammanfattande betyg vill du ge beställningen av just den här resan?*" som används för utvärderingen av kundnöjdheten. Bolaget bestrider att det skulle framgå av förfrågningsunderlaget. På s. 1 i bilaga d) Kundnöjdhet anges att det ställs 25 frågor till resenärerna samt att "*En del av frågorna avser själva beställningen varav en viktig fråga avser bemötandet och en annan det sammanfattande betyget på beställningen*". Mot bakgrund av denna skrivning kan anbudsgi-

varna inte sluta sig till att det endast är den sist angivna frågan som kommer att ställas i undersökningen. Även om det hade framgått att det endast var den sistnämnda frågan som skulle bedömas i Upphandlingen är det av intresse för anbudsgivaren att veta samtliga frågor som kommer att ställas till resenären mot bakgrund av att dessa kommer att ligga till grund för vilket sammanfattande betyg resenären vill ge beställningen av just den här resan. Mot bakgrund av att det inte framgår av förfrågningsunderlaget vad som ligger till grund för bedömningen av kvaliteten, är det även av denna orsak omöjligt för anbudsgivaren att avge ett rättvisande anbud. För att uppfylla kravet på transparens måste det framgå för anbudsgivaren hur utvärderingen ska gå till. Bolaget, som har erforderlig branschkunskap, har simulerat, beräknat och förutsett olika utfall. Genom detta agerande har Bolaget kommit till slutsatsen att det är omöjligt att förutse konsekvenserna av ett anbud, vilket medför att det är omöjligt för en anbudsgivare att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Bolaget ifrågasätter användandet av en utvärderingsmodell som kräver att anbudsgivarna har kunskap i att göra statistiska beräkningar av riskerna med avgivande av olika anbud. I punkt 19 i handlingen Frågor/svar och Kompletteringar framgår dels att SL inte kan garantera metodförändringar avseende undersökningsteknik, urval av respondenter och liknande, dels att antalet frågor varje dag kan komma att förändras. Mot bakgrund SL:s svar i denna del framgår osäkerheten och otydligheten i utvärderingsmodellen än tydligare. Att utforma utvärderingsmodellen på ett sätt som medför att anbudsgivarna måste ta höjd för felmarginalen eliminerar helt värdet av utvärderingsmodellen. Ett utlåtande om kundnöjdhet som kriterium vid kompletteringsupphandling av telefonmottagning och bokning av beställningar av färdtjänst- sjuk- och landstingsanställdas tjänsteresor samt resegarantifunktion daterat den 20 januari 2010 av professor i statistik Hans Nyquist har getts in.

SL bestrider Bolagets ansökan. SL yrkar för egen del att, om domstolen skulle finna att Upphandlingen strider mot LOU på sätt som Bolaget gjort gällande, Upphandlingen ska göras om i stället för att rättas. Till stöd för talan

anförs bl.a. följande. Upphandlingen ska inte göras om eller rättas eftersom utvärderingskriteriet kundnöjdhet inte strider mot principerna om proportionalitet, transparens eller övriga principer som anges i 1 kap. 9 § LOU. Utvärderingskriteriet kundnöjdhet motsvarar den kvalitet som ska bedömas i Upphandlingen. Utan utvärderingsgrunden kundnöjdhet resterar endast de offererade priserna. Bolaget har inte kunnat visa att de påstådda felen i Upphandlingen innebär att det kan komma att lida skada. Det är omöjligt att säga något om vilka priser de andra anbudsgivarna skulle ha offererat om utvärderingskriteriet kundnöjdhet inte skulle ha funnits med i Upphandlingen. SL:s utvärderingskriterium kundnöjdhet som sådant förtar inte potentiella leverantörer möjligheten att kontrollera att principerna om icke-diskriminering och lika-behandling har efterlevts i Upphandlingen. Tvärtom garanterar ett utvärderingskriterium som kundnöjdhet att samtliga anbudsgivare behandlas lika, utan möjlighet för den upphandlande enheten att ta ovidkommande hänsyn, samtidigt som anbudsgivarna genom utvärderingsmodellen får en möjlighet till nödvändig grad av insyn. Att en anbudsgivare på förhand genom att ta del av förfrågningsunderlaget ska kunna förutse det exakta utfallet av utvärderingen av sitt anbud är inte möjligt (se bl.a. Kammarrättens i Stockholm dom i mål nr. 3014-09). Utvärderingsmodellen kan dock inte reduceras till, såsom Bolaget gör gällande, att det är upp till anbudsgivaren att "*uppskatta* vilken kundnöjdhet i procent som anbudsgivaren förväntas uppnå". Det framgår tydligt av förfrågningsunderlaget att leverantören ges möjlighet att utifrån sina egna förutsättningar erbjuda en viss kundnöjdhet som, om den ligger över det värde som stipulerats som det lägsta acceptabla, kommer att premieras vid utvärderingen och under avtalstiden generera bonusutbetalningar om löftet infrias. Vad Upphandlingen således syftat till är att ge anbudsgivarna incitament att erbjuda en hög kvalitet, bl.a. genom att anbudsgivarna är tillförsäkrade ersättning för satsningar på kvalitet utöver lägsta acceptabla nivå. Det är sammanfattningsvis således inte fråga om att anbudsgivaren ska *uppskatta* sin förmåga att leverera en viss kundnöjdhet. Det som i stället åstadkomms med utvärderingsmodellen är att anbudsgivarna utifrån sina individuella förutsätt-

ningar, olika riskkalkyler och kombinationer av pris och offererad kundnöjdhet kan lämna det mest konkurrenskraftiga anbudet. S.k. nöjd-kund-indexundersökningar ("NKI-undersökningar") är vanligt förekommande och tillförlitliga instrument för att mäta kundernas tillfredsställelse med en tjänst. På marknaden förekommer ett stort antal såväl övergripande som branschspecifika NKI-undersökningar. Det bör som utgångspunkt ankomma på varje potentiell anbudsgivare själv att skaffa sig den kunskap som krävs för att kunna göra bedömningar av vilken kundnöjdhet som är möjlig att uppnå under olika förutsättningar. Det kan i sammanhanget nämnas att vinnande anbudsgivare, ISS Facility AB, i bilaga d) kundnöjdhet under fråga 2, "*Vad talar för att ni bjuder rätt nöjdhetsnivå?*" angett att bolaget regelbundet genomför kundtillfredsställelsemätningar hos sina kunder och att resultatet erfarenhetsmässigt ligger mellan 86 — 91 % kundnöjdhet. Detta visar att det är fullkomligt möjligt för en potentiell anbudsgivare att, t.ex. utifrån erfarenheter i andra NKI-undersökningar, dra generella slutsatser om sin förmåga att uppnå viss kundnöjdhet. En sådan generell uppfattning och insikt om sin förmåga att leverera efterfrågad kvalitet torde vara en naturlig förutsättning för att en anbudsgivare ska komma ifråga som leverantör, vilken upphandling det än gäller. Av förfrågningsunderlaget framgår att SL kommer att tillämpa branschorganisationen Svensk Kollektivtrafiks Barometer för anropsstyrd trafik ("Anbaroundersökningen") under avtalsperioden. Anbaroundersökningen är en branschspecifik vedertagen metod för mätning av kvaliteten i den anropsstyrda trafiken, dvs. färdtjänst och sjukresor. För att ge anbudsgivarna i Upphandlingen ytterligare ledning och konkreta upplysningar om Anbaroundersökningen, har det i förfrågningsunderlaget presenterats statistik avseende historiska data från åren 2004 — 2009 över genomsnittliga värden på kundnöjdhet. Värdena avser den leverantör som idag ombesörjer de tjänster som är föremål för Upphandlingen. Värdena utgör därmed en fullgod indikation på vilket genomsnittligt värde på kundnöjdhet en enskild leverantör kan uppnå vid tillämpningen av Anbaroundersökningen vid avtalsstart och över tiden. Som framgår av förfrågningsunderlaget är det endast den sista frågan

som används för utvärderingen av kundnöjdheten. Övriga frågor, som alltså inte ingått i utvärderingen, har inte angetts i förfrågningsunderlaget. Möjligen är förfrågningsunderlaget inte optimalt utformat i detta avseende eftersom Bolaget synes ha uppfattat beskrivningen på annat sätt än vad som avsetts. Eftersom det ändå av sammanhanget klart framgår att det endast är en angiven fråga, nämligen den avseende det sammanfattande betyget för beställningen, som ska ligga till grund för bedömningen av kundnöjdheten i Upphandlingen måste förfrågningsunderlaget godtas eftersom det inte strider mot upphandlingsrätten (se RÅ 2002 ref. 50). SL:s utvärderingskriterium kundnöjdhet omöjliggör inte för anbudsgivarna att veta hur utvärderingen ska gå till. Hur en viss kundnöjdhet kommer att bedömas är helt förutsebart i utvärderingsmodellen. Utvärderingsmodellen är således helt transparent och dessutom likabehandlande. En potentiell anbudsgivare med erforderlig branschkännedom mycket goda möjligheter att simulera, beräkna och därmed förutse olika utfall i Upphandlingen och följaktligen lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Måhända innehåller modellen vissa affärsmässiga risker för anbudsgivarna men dessa är fullt naturliga, förutsebara och lika för alla. En anbudsgivare som är mindre säker på sin möjlighet att prestera en viss kundnöjdhet får rimligtvis lägga på de viten denne tror sig kunna drabbas av under avtalstiden i det pris som offereras. Dessutom lämnar upplägget möjlighet till ett mycket lyckosamt utfall för den anbudsgivare som under avtalstiden levererar god kvalitet, nämligen i form av en bonus. Det framgår av sammanhanget och vid genomläsning av förfrågningsunderlaget i sin helhet med tillräcklig tydlighet vad som avses med skrivningen "*principen* [SL:s kursivering] för kundundersökningen är att resenärer varje dag under årets samtliga dagar intervjuas", nämligen att det är den metod, enligt vilken SL kommer att bedöma kundnöjdheten. Bolaget anför att det statistiska urvalet ger upphov till en viss felmarginal. Vilka följder denna eventuella felmarginal skulle kunna få redogörs dock inte för, men eftersom det varit möjligt för Bolaget att räkna ut denna felmarginal borde bolaget rimligen också kunnat ta höjd för den i sitt anbud genom sin prissättning. Det förhållandet att en statistisk felmarginal kan inne-

bära vissa kalkylerbara, affärsmässiga risker för såväl SL som anbudsgivaren, som på sin höjd innebär en dålig affär för endera, kan inte medföra bedömningen att Upphandlingen strider mot upphandlingsrätten på sätt som Bolaget gör gällande.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

De grundläggande principer som ska efterlevas vid en offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU.

Bolaget har anfört att förfrågningsunderlaget innehåller flera brister genom att det inte för en anbudsgivare på förhand går att beräkna vilken kundnöjdhet man kan förväntas få då anbudsgivaren helt saknar information om vilka aspekter som kommer att bedömas i Anbarö-undersökningen. Inte heller framgår enligt Bolaget om undersökningen kommer att genomföras varje dag eller om detta endast är en princip. Vidare anger Bolaget den kvalitetsavgift

som blir effekten av avvikelser i uppnådd kundnöjdhet är en oproportionerlig sanktion. Undersökningsmetoden är också behäftad med en statistisk felmarginal som kan få stora konsekvenser vid avvikelser i förhållande till utlovad kundnöjdhet. Det framgår inte heller av förfrågningsunderlaget vilken fråga som kommer att användas för utvärdering av kundnöjdhet.

Frågan om vilka krav som kan ställas på ett förfrågningsunderlag har varit föremål för Regeringsrättens prövning i rättsfallet RÅ 2002 ref. 50. Regeringsrätten har bl.a. uttalat följande. Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och en utvärderingsmodell ska vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

I förfrågningsunderlaget redovisas vad som kommer att ligga till grund för bedömningen av utvärderingskriteriet kundnöjdhet och att det är Anbaroundersökningen som kommer att användas under avtalsperioden vad avser förväntat betyg. Det finns även en redovisning av utfallet av frågan "Vilket sammanfattande betyg vill du ge beställning av just den här resan?" i Anbaroundersökningar under perioden 2004 – 2009. Det är även tydligt angivet hur ersättningen kommer att beräknas vid ett bättre respektive sämre betyg än löftet avseende förväntat betyg i Anbaro. Förvaltningsrätten finner därför att det till följd av vad Bolaget anfört avseende förfrågningsunderlagets utformning inte finns skäl för ingripande med stöd av LOU. Inte heller kan den sanktion som ersättningsmodellen innehåller, även med beaktande av vad

Bolaget anfört om den statistiska felmarginalen, anses vara oproportionerlig.
Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Ann-Jeanette Eriksson

Rådman

Föredragande har varit Peter Collert.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.